

Юра. Історія з книги «Месопотамія»
Сергей Викторович Жадан

Месопотамія

Мрець виглядав ще гірше, ніж за життя. Сиве волосся, запалі очниці, гострий ніс, різкі зморшки на незадоволеному обличчі... Юра припускав, що той, хто повідомить лікаря, сам і буде цього мерця виносити. Тому розгорнув принесений йому минулорічний випуск «Національної географії» й несподівано для самого себе зачепився за матеріал про тваринний світ Месопотамії...

Сергій Жадан

Юра

Історія з книги «Месопотамія»

Мрець виглядав ще гірше, ніж за життя. Сиве волосся, запалі очниці, гострий ніс, різкі зморшки на незадоволеному обличчі. Стримів угору борлак, видовжились пальці, посиніли нігті. Він мовчав останні дві доби, лише кашель час від часу рвав ізсередини груди. Потім навіть кашлю не стало. Лежав і повільно дихав, як риба – уже виловлена з водойми, проте ще не залита олією. По обіді серце спинилось. Молодий підходив, схилявся над ним, зацікавлено розглядав. Можна було подумати, що вивчає малюнки на лікарняному халаті.

– Ти ще дзеркало приклади, – порадив Юра.

– Сам приклади, – образився молодий. – Що робити? – запитав. – Він же зараз розкладатися почне.

– Чому там розкладатися, – відповів Юра. – Шкіра та кістки. Лиши його.

Юра припускав, що той, хто повідомить лікаря, сам і буде цього мерця виносити. Тому розгорнув принесений йому минулорічний випуск «Національної географії» й несподівано для самого себе зачепився за матеріал про тваринний світ Месопотамії. Месопотамія, думав, Месопотамія – щось пов'язане з водою. Щось із каміння та піску. З тваринним світом у Месопотамії складалося не найгіршим чином – стверджували в журналі. Худоба здебільшого належала монастирям, тварин приносили богам у жертву, у подяку за щедроти, повертаючи таким чином борги. Прочитавши про борги, Юра занервував і відклав журнал убік. Засинаючи, слухав човгання малого. Навіть не повертаючись, знав, що той кружляє довкола мерця. Смерть притягує, особливо чужа.

Надвечір прокинувся, визирнув за вікно. Темні дерева, ранні сутінки, початок липня. Молодий сидів на сусідньому ліжку, не відводячи очей від трупа.

– Ми що, – спитав, побачивши, що Юра прокинувся, – будемо спати з ним в одній кімнаті?

– Спи в коридорі, – порадив Юра.

Але той лише налякано пересмикнув плечима. Молодого звали Саша. Саня, – сказав він під час знайомства. Був насправді не такий і молодий – років двадцять, просто виглядав недосвідчено. Особливо коли порівнювати з тими, хто вже помер. Худий, тренований, грав у футбол. Постійно гриз нігті, від чого мав рожеві пальці. Мав також нестрижене чорне волосся й тріщину в носі. Через неї скди й потрапив. Після травми в лікарні порадили обстежитись, як це й буває зазвичай. Зробив знімок, лікарі щось знайшли. Саня стверджував, що це в нього від стресу. Лікувався близько місяця, а все ніяк не міг звикнути. Провідувала його мама, передавала привіти від команди. У стаціонар, схоже, потрапив уперше. Боявся мертвих. Тепер сидів у футбольних шортах і червоній майці, на чолі від напруження проступили вени, мабуть, уявляв, що йому сьогодні буде снитись. Юра не витримав, накинув сорочку, вийшов у коридор, знайшов лікаря. З лікарем вони підтримували один одного – лікарю хворі теж не подобались. Кому будуть подобатись доходяги, що постійно намагаються виплюнути таблетки й пронести в палату алкоголь? Юра кивнув, лікар важко підвівся, вийшов за ним. Був заповільний, як на свій вік, проте інтелігентний і доволі привітний. Звик перебувати серед хворих, скидався поміж них на свого, вирізнявся хіба що білосніжним халатом та окулярами в тонкій золотій оправі на повному обличчі.

– Ну, і куди я його? – зайшовши й сховавши пухкі долоні до кишень халата, кивнув на мерця. – Хай уже лежить до завтра.

– Може, у коридор винести? – невпевнено запропонував молодий.

– Ще наступить хто вночі, – не погодився лікар. – Усе, – сказав, – відбій.

– Відбій так відбій, – погодився Юра, стрельнув у коридорі в якогось доходяги сигарету, вибрався чорним ходом надвір. Сів на бортик фонтана, знайшов заникану для таких випадків запальничку. Ночі в липні короткі, навіть не накуришся.

Фонтан стояв посеред великого прохідного двору, навпроти головних дверей диспансеру. Був засипаний торішнім листям і недопалками. Води в ньому не було. Причому ніколи. Жовта будівля виступала з-поза дерев, вікна на першому поверсі стояли темні, з другого, де знаходились палати, падали жовті плями світла, вихоплюючи у темряві з рук метеликів. Доходяги готувались до сну. У темряві хотілося лишатись. Загасив недопалок, зібрався йти до палати. Молодий чекав на нього, не лягаючи. Спробував розговорити, але Юра відмахнувся й завалився прямо на «Національну географію». Молодий ображено сховався під ковдру, кидаючи в бік мерця розпачливі погляди. Юра подумав, що поруч із мерцем, мабуть, лежить його душа. Лежать собі, тісняться, мов родинна пара, що так і не надбала двомісного ліжка.

Юра ховався тут третю добу. Як чоловік навчений, він відразу завів необхідні знайомства – телефонував від лікаря, брав, не повертаючи, посуд у сестричок, мінявся з хворими тютюном. Нагадувало трішки дембель. Або першу його відсидку, коли сиділося легко й ненав'язливо.

Рік узагалі не задався. Студію, яку він щойно відремонтував і запустив, уклавши в неї все, що мав, обібрали. Юра не вигадав нічого кращого, як влізти в борги. Позичив у Чорного двадцятку. Чорний сказав: не хвилюйся, працюй, потім віддаси. Запустив усе по новій. Минуло кілька місяців. Потрібно було віддавати борг. Але віддавати не було з чого. Чорний довго про себе нагадував. Жартував по телефону. Потім пару разів прийшов на студію. Питав про страхування, протипожежний захист. Цікавився справами сім'ї. Сім'ї в Юри не було: з дружиною розлучився, донька виросла й жила в Канаді. Зі старим не спілкувався років десять. До того років десять хотів його прирізати. Про що тут говорити. Життя в рок-н-ролі передбачає ненависть і прокляття. А Юра в рок-н-ролі був років сто. Одне слово, коли Чорний почав надсилати порожні есемеси, Юра запив. А коли його виводили, тоді й дізнався, як говорять на телебаченні, про страшний діагноз. Ну, як страшний, думав він, стоячи на порозі поліклініки, з білим парадним піджаком в одній руці й конвертом з іще вологими плівками в іншій, як страшний – буває гірше. Іноді людина народжується без голосу. А іноді з таким голосом, що краще б його ніхто не чув. Іноді людям відрізають зайві частини тіла, іноді ці зайві частини в них виростають. Не зрозуміло, що краще. Принаймні, я не ходжу під себе. Ладно, – сказав сам собі, – не сси, все буде добре. Перехопив у когось сигарету, пішов здаватися в диспансер просто в білому піджаку. Пройшов санпропускник, познайомився з персоналом, вибрав місце в хорошій палаті – усього на три ліжка. У палаті лежав молодий. Поруч із ним валялись футбольні газети. На сусідньому ліжку хтось тихо, проте впевнено доходив. Чисто, прибрано, може бути, – подумав Юра й вирішив залишитись. Відразу заприятелював із лікарем, підкотився до сестрички, перекурив із контингентом коло порожнього фонтана. Вимкнув мобільний. Від лікаря зателефонував кільком друзям. Пояснив, де він, що принести, про що мовчати. Друзі потім приходили й стояли під вікнами. Усередину заходити боялись.

– Ну да, стрес, – говорив він першого вечора молодому, якому в сутінках ставало особливо печально, і він починав скаржитись Юрі на долю. – Стрес – це коли ти граєш на електрогітарі, а в залі немає електрики. Звикли ми на все скаржитись, розслабились, почали здавати. Навіть не знаємо, з чого насправді складаються наші внутрішні органи. А дістанешся до них – там таке зло, що й не знаєш, чи справді треба його лікувати. Ще вилікуєш, чого доброго.

Уночі за ним зайшла сестричка, Алла. Викликала в коридор, довго шепотіла при місячному світлі. Лишила номер свого телефону, побігла додому. Юра повернувся до палати, дістав мобільник. Згадав про Чорного, заховав. Лежав, замріяно дивлячись за вікно. Нормально, думав, пересиджу місяць, далі буде видно. Лікарні він любив – у лікарнях було чисто. Удома в нього так чисто ніколи не бувало. За останні років двадцять він лежав із двома ножовими пораненнями, з опіком, з нирками, з різними запаленнями. Уже не говорячи про наркологію. Тому жодної паніки не відчував: ще одна цеглина в

стіну, думав, ще один труп у ріку. Трішки давив вік, дещо трясло після останніх ранкових крапельниць, легко накочувався сон, змішуючи запахи листя й казенних простирадл. На сусідньому ліжку лежав доходяга. Дихання його уповільнювалось, ніби ріка в низині. Мав ще два дні життя, купу часу, купу смутку.

Це було першої ночі, а за три дні, щойно мерця винесли й постіль за ним перестелили, до палати підселили новенького. Шо за фізрук? – подумав Юра, розглядаючи щойно прибулого. Був це чоловік у літах, і одяг теж мав давній, хоч і акуратно ношений та ремонтований. Носив бавовняний запряно-блакитного кольору спортивний костюм із білими тонкими лампасами. Святково зблискували гостроносі лаковані черевики. А проте справляв приємне враження. Можливо, доброю губатою посмішкою, можливо, великим клоунським носом, а можливо, що й рештками волосся, хвацько перечесаними через вижовклий череп. У руках тримав два роздуті пакети Г'югоБосс. Пакети запхав під ліжку, розгледівся, з ходу визначив, хто тут за головного. Кивнув молодому, підсів на ліжку до Юри, змовницьки кивнув у бік Санька, мовляв, що, заябує напарник? Юра дипломатично відклав «Національну географію», показуючи: давай, говори, як маєш що. Новенький назвався Валерою й говорив, зазираючи Юрі просто в обличчя, аби нічого з того, що він говорить, не лишилось поза увагою. Очі в нього були під колір костюма – такі ж запряні, такі ж блакитні. Постійно сльозились, ніби він на щось скаржився.

– Як тут? – запитав. – Жити можна?

– Можна, – відповів Юра. – Якщо недовго.

– Довго й не треба, – погодився з ним Валера. – Довго лікують лише психів
– ім на роботу не треба. Я все життя з психами, – раптом признався Валера.
– Я в цирку працюю, – пояснив.

– Клоуном? – чомусь одразу запитав Юра.

– Ні, – не образився той, – завгоспом.

І, повернувшись на своє ліжку, тут-таки взявся переповідати історію життя. А було воно в нього, ясна річ, сповнене пригод і небезпек. Юра ще подумав, що люди з такими широкими та беззахисними посмішками зазвичай і потрапляють до найбільш глибоких кар'єрних ям. Вони дивляться на світ настільки широко розплющеними очима, що просто не бачать, куди йдуть. Валера оповідав про солодкий і таємничий світ циркового ремесла, про строгі порядки й суворі звичаї, древні ритуали та внутрішньоцехову ієрархію. Кидався датами, цитував поетів, згадував імена артистів і дресированих тигрів, ділився способами страхівки. Говорив більше до Юри, проте молодий слухав уважніше. Можливо, любив цирк, можливо, просто тішився, що на сусідньому з ним ліжку лежить не труп. Юра неухважно кивав у відповідь, підтакував чи заперечливо хитав головою, коли завгосп закликав його у свідки, але незабаром закрився географічним журналом, намагаючись зосередитись на тваринах і птахів Месопотамії. Доки він говоритиме? – думав. – Розповідає вже годину, а мова все ще йде про його вступні іспити. Скільки ж у нього історій? – нервував. Валера натомість згадував сонячні

дні й фіолетові ночі, яскраві програми й гарячих жінок 60-х, котрі любили цирк так, як жоден християнин не любить свою церкву. Відповідно його теж любили, бо як можна було обійти його увагою? Як? – вигукнув Валера, дістаючи з пакета пачку старих кольорових фотокарток, дбайливо складених у конверт з-під фотопаперу. На конверті було написано «Унібром», Юра відразу ж згадав ці конверти, що продавалися за часів його дитинства, і подумав, скільки ж йому, Юрі себто, років, як багато непотребу він бачив, як безнадійно відстав від життя. Подумав, коли востаннє був у цирку. Років десять тому. Чи більше? Мабуть, десять.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<http://www.litres.ru/sergiy-viktorovich-zhadan/ura-stor-ya-z-knigi-mesopotam-ya/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.